

Vývoj zahraničního obchodu v lednu 2009

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 0,3 % a dovoz o 0,5 %. Trend vývoje ukazuje na pokles vývozu o 1,9 % a dovozu o 2,0 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 24,0 % a dovoz o 21,3 %, což představuje největší meziroční propad zahraničního obchodu od vzniku České republiky. Vývoz i dovoz klesají již čtvrtý po sobě jdoucí měsíc, obrat zahraničního obchodu byl nejnižší od února 2006. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám došlo k poklesu zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 27,2 % a dovoz o 24,6 %) a zejména na dolary (vývoz o 34,5 % a dovoz o 32,2 %).

Obchodní bilance skončila přebytkem 3,5 mld. Kč, což je ve srovnání se stejným měsícem roku 2008 o 8,3 mld. Kč horší výsledek. Se státy EU bylo saldo aktivní 43,6 mld. Kč, se státy mimo EU pasivní 40,1 mld. Kč. Nepříznivě na bilanci působil pokles přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 11,5 mld. Kč, zhoršení v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 1,6 mld. Kč (přechodem z aktiva do pasiva) a vzestup schodku v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 0,8 mld. Kč. Příznivě naopak saldo ovlivnilo snížení schodku v obchodě s minerálními palivy o 1,9 mld. Kč a chemickými výrobky o 1,2 mld. Kč, zlepšení bilance obchodu se surovinami o 1,4 mld. Kč (přechodem z pasiva do aktiva) a růst aktiva v obchodě s polotovary a materiály o 1,0 mld. Kč.

U strojů a dopravních prostředků klesl celkový vývoz o 28,5 % (o 34,0 mld. Kč) a celkový dovoz o 26,0 % (o 22,5 mld. Kč). Nejvíce se snížil vývoz a dovoz silničních vozidel (o 14,0 mld. Kč a 6,6 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 5,4 mld. Kč a 5,1 mld. Kč), telekomunikačních zařízení (o 4,8 mld. Kč a 3,9 mld. Kč), strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (shodně o 3,6 mld. Kč) a strojů a zařízení k výrobě energie (o 2,4 mld. Kč a 2,1 mld. Kč). Důvodem poklesu dovozu minerálních paliv klesl o 11,9 % (o 2,3 mld. Kč). Důvodem poklesu dovozu ropy se hodnotově snížil o 46,3 %, naturálně vzrostl o 5,6 %, dovoz zemního plynu hodnotově stoupl o 50,7 %, zatímco naturálně byl o 6,6 % nižší.

Z teritoriálního hlediska kleslo kladné saldo se státy EU o 6,9 mld. Kč, se státy mimo EU se deficit zvýšil o 1,4 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Německem o 3,3 mld. Kč, Finskem o 0,5 mld. Kč a Slovenskem o 0,2 mld. Kč. Schodek se snížil v obchodě s Koreou o 1,1 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 1,1 mld. Kč, Ruskem o 0,7 mld. Kč, Kazachstánem o 0,6 mld. Kč a Čínou o 0,5 mld. Kč. Kladné saldo se naopak snížilo v obchodě se Španělskem o 1,8 mld. Kč, Itálií o 1,5 mld. Kč, Rumunskem o 1,5 mld. Kč, Spojeným královstvím o 1,4 mld. Kč, Belgií o 0,9 mld. Kč a Polskem o 0,8 mld. Kč. Deficit se prohloubil v obchodě se Spojenými státy o 0,7 mld. Kč a přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 0,9 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci snížil vývoz o 3,5 % a dovoz o 2,5 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 60,5 mld. Kč, které bylo o 28,9 mld. Kč nižší. Zlepšila se bilance obchodu s polotovary a materiály (růst aktiva o 9,9 mld. Kč), chemickými výrobky (snížení deficitu o 6,5 mld. Kč), nápoji a tabákem (zlepšení o 4,5 mld. Kč přechodem z pasiva do aktiva) a potravinami a živými zvířaty (pokles záporného salda o 3,0 mld. Kč). Nepříznivě se vyvíjela naopak bilance obchodu s minerálními palivy, kde se prohloubil deficit o 36,0 mld. Kč. Pokles přebytku byl zaznamenán v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím (o 13,0 mld. Kč), stroji a dopravními prostředky (o 2,4 mld. Kč) a surovinami (o 0,8 mld. Kč).

Z teritoriálního hlediska byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 55,9 mld. Kč, se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 84,8 mld. Kč. Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 26,5 mld. Kč, Nizozemskem o 20,8 mld. Kč, Polskem o 8,1 mld. Kč, Francií o 7,2 mld. Kč, Rakouskem o 6,0 mld. Kč, Slovenskem o 5,6 mld. Kč a Finskem o 3,8 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Ruskem o 27,9 mld. Kč, Čínou o 22,2 mld. Kč a Ázerbájdžánem o 3,7 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 8,8 mld. Kč a přebytek klesl v obchodě se Španělskem o 8,8 mld. Kč, Belgií o 5,8 mld. Kč a Maďarskem o 4,5 mld. Kč.

ČSÚ provedl pravidelné čtvrtletní zpřesnění údajů. Podle zpřesněných dat byl v roce 2008 přebytek obchodní bilance 68,8 mld. Kč (snížení o 0,6 mld. Kč).

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 95,8 % a u přijetí od 96,3 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.